

tetets Komité til Udenrigsministeriet af 13. December 1912, er Komiteen af den Anskuelse, at Danmark bør være selvstændigt repræsenteret i Konstantinopel, hvor vore Interesser for Tiden varetages af det svenske Gesandtskab, og den retter i Overensstemmelse dermed en indtrængende Henstilling til Ministeriet om Skabelsen af en diplomatisk eller konsulær Repræsentation for Danmark paa Balkanhalvøen. Komiteen synes at have tænkt sig, at man ikke straks skulde skride til Oprettelse af en fast Repræsentation, men at man i hvert Fald til en Begyndelse skulde indskrænke sig til Udsendelsen af en Handelsattaché eller Rejsekonsul. En saadan maatte da knyttes til det svenske Gesandtskab, der for øvrigt maatte vedblive at repræsentere os. Jeg tror imidlertid ikke, at en saadan Ordning, selv om den kun fik en foreløbig Karakter, vilde være helt hensigtsmæssig. Der er altid en vis Betænkelighed for en suveræn Stat ved at lade sig repræsentere ved en anden Stats Afsending. De Ulemper, der er forbundne dermed, vil dog være af mindre Betydning, og man vil kunne se bort fra dem, saaledes som det ogsaa er sket i flere Tilfælde for Danmarks Vedkommende, saa længe det kun drejer sig om den rent statslige Forbindelse med vedkommende Land, idet Myndighederne maa antages at have Forstaaelsen af et saadant Forhold, saaledes at det ikke giver Anledning til nogen større Misforstaaelse eller Ulempe. Anderledes derimod, naar man ønsker, at Staten skal optage et Arbejde til Fremme af dansk Eksport til vedkommende fremmede Land. For det første vil det ikke være gørligt at stille de dermed følgende forøgede Krav til den paagældende fremmede Afsending. Dernæst kan jeg ikke se rettere, end at for at et saadant Arbejde skal nyde Fremgang og vinde Forstaaelse, ogsaa hos de fremmede Befolkninger, maa vi optræde, om jeg saa maa sige, under eget Flag, og jeg maa derfor være af den Anskuelse, at det rigtigste vil være straks at skride til Oprettelsen af et fast dansk Gesandtskab, der besættes med en Chargé d'affaires, og hvortil der saa knyttes en Handelsattaché. At Gesandtskabets Sæde maa blive Konstantinopel, nærer jeg ingen Tvivl om, idet denne By vedblivende vil være den vigtigste Plads i Orienten som Sæde for den tyrkiske Regering og som Centralpunkt, naar man paatænker at optage Arbejdet saavel i det asiatiske Tyrki som i Balkanlandene. Jeg maa endvidere anse det for rigtig

ikke at udsætte Oprettelsen af den paatænkte Post længere, skønt der endnu ikke kan siges at være indtraadt fuldkommen Ro i de paagældende Egne, thi fra alle Sider har man ifølge de Efterretninger, der er tilflydte Udenrigsministeriet, allerede paabegyndt et kraftigt Arbejde for at vinde frem paa de nye Markeder. Naar man fra dansk Side efter Evne vil deltage i denne Konkurrence, tør det anses for formaalstjenligt i Tide at paabegynde Arbejdet.

Oprettelsen af en fast dansk Repræsentation i Konstantinopel vil have til Følge, at den nuværende Ordning maa ophøre, hvorefter det svenske Gesandtskab ved velvillig Imødekommen varetager de danske Interesser. Af det, jeg allerede har sagt, vil det fremgaa, at Forslaget om den nye Ordning ikke skyldes nogen Utilfredshed med den nu bestaaende. Det svenske Gesandtskab i Konstantinopel har altid paa udmærket Maade og med den største Interesse taget sig af de danske Sager, og jeg benytter Lejligheden her til paa Udenrigsministeriets Vegne at udtale en oprigtig Tak for den virksomme Bistand, der i de forløbne Aar er ydet os fra svensk Side. Saafremt Danmark nu faar sit eget Gesandtskab i Konstantinopel, haaber jeg da ogsaa, at et vist Samarbejde fremdeles kan finde Sted, i Lighed med den for Østasiens Vedkommende for nylig truffne Ordning, saaledes at de to Gesandtskaber bl. a. yder hinanden Bistand under de respektive Missionschefers Fraværelse fra deres Poster.

Det er Udenrigsministeriets Tanke, at Arbejdet for at fremme Landets Eksport skulde optages ikke alene i Tyrkiet, men ogsaa i Balkanlandene og ikke mindst i de nordlige Stater, der af stedkendte Folk menes at være længst fremme i Udvikling. Medens vi formentlig kan nøjes med i disse Lande paa Stedet at have ulønnede Konsuler, maa jeg mene det rigtigt, at vi ogsaa bliver diplomatisk repræsenteret i de paagældende Lande, for at vi kan træde i direkte Forbindelse med Regeringerne, og for at et vist Tilsyn med Konsulaterne kan gennemføres. Da et saadant Arbejde alene paa Grund af de mange Stater og det betydelige Landomraade, der er Tale om, ikke kan henlægges til Konstantinopel alene, maa det deles mellem Wien og Konstantinopel, hvorfor Lovforslaget gaar ud paa, at vor Repræsentant i Wien ikke længere akkrediteres i Rom, men i Stedet for i to af Balkanstaterne efter Ministeriets nærmere Bestemmelse. Lovforslaget gaar